

*(Översättning)***Recommendation (No. 150) concerning vocational guidance and vocational training in the development of human resources.**

The General Conference of the International Labour Organisation.

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Sixtieth Session on 4 June 1975, and

Considering the importance of vocational guidance and vocational training in the implementation of employment policies and programmes, and

Noting the terms of existing international labour Conventions and Recommendations of direct relevance to employment policy and, in particular, of the Discrimination (Employment and Occupation) Convention and Recommendation, 1958, and of the Employment Policy Convention and Recommendation, 1964, and

Noting that the General Conference of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation at its Eighteenth Session in 1974 adopted a Recommendation on Technical and Vocational Education, and

Noting that the International Labour Organisation and the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation have collaborated closely with a view to ensuring that the instruments of the two Organisations pursue harmonised objectives and avoid duplication and conflict, and that they will continue to collaborate closely with a view to the effective implementation of these instruments, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to human resources development: vocational guidance and vocational training, which is the sixth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of a Recommendation, adopts this twenty-third day of June of the year one thousand nine hundred and seventy-five the following Recommendation which may be cited as the Human Resources Development Recommendation, 1975:

Rekommendation (nr 150) om yrkesvägledning och yrkesutbildning vid utvecklingen av mänskliga resurser

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens,

som av styrelsen för internationella arbetsbyrå sammankallats till Genève och där samlats den 4 juni 1975 till sitt sextionde sammanträde,

som beaktar betydelsen av yrkesvägledning och yrkesutbildning vid genomförandet av riktlinjer och program rörande sysselsättningen,

som beaktar bestämmelserna i existerande av internationella arbetsorganisationen antagna konventioner och rekommendationer som står i direkt samband med sysselsättningspolitiken och särskilt 1958 års konvention och rekommendation om diskriminering (anställning och yrkesutövning) och 1964 års konvention och rekommendation om sysselsättning, och

som konstaterar att Förenta nationernas organisations för utbildning, vetenskap och kultur allmänna konferens vid sitt adertonde sammanträde 1974 antog en rekommendation om teknisk utbildning och yrkesutbildning, och

som konstaterar att internationella arbetsorganisationen och Förenta nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur har samverkat intimt för att harmonisera målsättningar och undvika dubbleringar och motsättningar mellan de båda organisationernas instrument och att de skall fortsätta att samverka intimt för att säkerställa en effektiv tillämpning av dessa instrument, och

som beslutat antaga vissa förslag angående utveckling av mänskliga resurser: yrkesvägledning och yrkesutbildning, vilken fråga utgör den sjätte punkten på sammanträdets dagordning,

och som beslutat att dessa förslag skall taga formen av en rekommendation, antager denna den tjugotredje dagen i juni månad år nittonhundrasjuttiofem följande rekommendation, som kan benämnas 1975 års rekommendation om utveckling av mänskliga resurser:

I. General Provisions

1. This Recommendation applies to the vocational guidance and vocational training of young persons and adults for all areas of economic, social and cultural life and at all levels of occupational skill and responsibility.

2. (1) For the purpose of this Recommendation, the qualification of the terms "guidance" and "training" by the term "vocational" means that guidance and training are directed to identifying and developing human capabilities for a productive and satisfying working life and, in conjunction with the different forms of education, to improve the ability of the individual to understand and, individually or collectively, to influence working conditions and the social environment.

(2) The definition contained in sub-paragraph (1) of this Paragraph applies to guidance, to initial and further training, and to re-training, whatever the way in which they are provided and whatever the level of skill and responsibility.

3. In giving effect to this Recommendation, member States should take account of guidelines supplementing its provisions which may be formulated by regional conferences, industrial committees and meetings of experts or consultants convened by the International Labour Organisation and other competent bodies.

II. Policies and Programmes

4. (1) Members should adopt and develop comprehensive and co-ordinated policies and programmes of vocational guidance and vocational training, closely linked with employment, in particular through public employment services.

(2) These policies and programmes should take due account of—

- a) employment needs, opportunities and problems, both regional and national;
- b) the stage and level of economic, social and cultural development; and
- c) the mutual relationships between human resources development and other economic, social and cultural objectives.

I. Allmänna anvisningar

1. Denna rekommendation är tillämplig beträffande yrkesvägledning och yrkesutbildning för ungdomar och vuxna inom alla områden av det ekonomiska, sociala och kulturella livet och på alla nivåer av yrkesskicklighet och ansvar.

2. (1) I denna rekommendation innebär sammansättningsledet "yrkes-" i termerna "yrkesvägledning" och "yrkesutbildning" att vägledningen och utbildningen syftar till att utröna och utveckla mänskliga anlag för ett produktivt och tillfredsställande arbetsliv och att i förening med olika former av undervisning förbättra individens förmåga att förstå och ått individuellt eller kollektivt påverka arbetsvillkoren och den sociala miljön.

(2) Den under (1) ovan i denna punkt upptagna definitionen avser vägledning, grundutbildning, vidareutbildning och omskolning, oavsett hur de tillhandahålls och oavsett kvalifikations- och ansvarsnivå.

3. Vid genomförandet av denna rekommendation bör medlemsstaterna beakta de kompletterande riktlinjer som kan komma att utformas av regionala konferenser, industrikommittéer och möten med experter eller rådgivare, som sammankallas av internationella arbetsorganisationen, och av andra kompetenta organ.

II. Riktlinjer och program

4. (1) Medlemsstaterna bör antaga och utveckla omfattande och samordnade riktlinjer och program för yrkesvägledning och yrkesutbildning i nära anslutning till sysselsättningen, särskilt genom den offentliga arbetsförmedlingen.

(2) Dessa riktlinjer och program bör taga vederbörlig hänsyn till:

- a) behov, möjligheter och problem i fråga om sysselsättning på såväl regional som nationell nivå;
- b) den ekonomiska, sociala och kulturella utvecklingens stadium och nivå;
- c) de ömsesidiga sambanden mellan utvecklingen av mänskliga resurser och andra

(3) The policies and programmes should be pursued by methods that are appropriate to national conditions.

(4) The policies and programmes should encourage and enable all persons, on an equal basis and without any discrimination whatsoever, to develop and use their capabilities for work in their own best interests and in accordance with their own aspirations, account being taken of the needs of society.

(5) Such policies and programmes should also encourage undertakings to accept responsibility for training workers in their employment. Undertakings should cooperate with the representatives of their workers when planning their training programmes and should ensure, as far as possible, that these programmes are in line with those of the public training system.

(6) Such policies and programmes should have as objectives—

a) to ensure entry into productive employment, including self-employment, which corresponds to personal aptitudes and aspirations, and to facilitate occupational mobility;

b) to promote and develop creativity, dynamism and initiative with a view to maintaining or increasing work effectiveness;

c) to protect persons against unemployment or other loss of income or earning capacity deriving from lack of demand for their skills as well as against underemployment;

d) to protect persons against excessive physical or mental strain in employment;

e) to protect persons against occupational hazards by making high standards of teaching occupational safety and health an integral part of training for each trade or occupation;

f) to assist persons in their quest for satisfaction at work, for individual achievement and self-expression, and for the betterment of their lot in life through their own efforts to improve the quality or modify the nature of their contribution to the economy;

g) to achieve social, cultural and economic advancement and continuing adjustment to change, with the participation of all concerned in reshaping the work requirements;

h) to achieve the full participation of all groups in society in the process of development and in sharing the benefits deriving from it.

ekonomiska, sociala och kulturella målsättningar.

(3) Riktlinjerna och programmen bör fullföljas genom metoder lämpade efter de nationella förhållandena.

(4) Riktlinjerna och programmen bör uppmantra och göra det möjligt för alla personer att på basis av jämställdhet och utan någon diskriminering utveckla och utnyttja sina yrkesfärdigheter i eget intresse och i enlighet med sina önskemål samtidigt som hänsyn tas till samhällets behov.

(5) Dessa riktlinjer och program bör även uppmantra företagen att åta sig ansvar för att utbilda de arbetstagare som är sysselsatta hos dem. Företagen bör samverka med representanter för sina arbetstagare när de planerar sina utbildningsprogram och bör i möjligaste mån tillse att dessa program är samstämmiga med det offentliga utbildningssystemets program.

(6) Dessa riktlinjer och program bör syfta till:

a) att säkerställa tillträde till produktiv sysselsättning, inbegripet sysselsättning som självständig yrkesutövare, som svarar mot personliga anlag och önskemål, och att underlätta yrkesmässig rörlighet;

b) att främja och utveckla kreativitet, dynamik och initiativ för att upprätthålla och öka arbetseffektiviteten;

c) att skydda personer mot arbetslöshet eller annan förlust av inkomst eller förvärvsförmåga till följd av bristande efterfrågan på deras färdigheter samt mot undersysselsättning;

d) att skydda personer mot överdrivna fysiska eller psykiska påfrestningar i yrkesarbete;

e) att skydda personer mot yrkesrisker genom att infoga en högvärdig undervisning i arbetarskydd som en integrerande del av all yrkesutbildning;

f) att hjälpa personer i deras strävan att uppnå tillfredsställelse i arbetet, individuell framgång och självförverkligande samt att förbättra sina levnadsvillkor genom egna ansträngningar att förbättra kvaliteten eller förändra arten av deras insatser i det ekonomiska livet;

g) att främja socialt, kulturellt och ekonomiskt framåtskridande och fortgående anpassning till förändringar under medverkan

5. (1) With the above ends in view, Members should establish and develop open flexible and complementary systems of general, technical and vocational education, educational and vocational guidance and vocational training, whether these activities take place within the system of formal education or outside it.

(2) Members should aim in particular at—

a) ensuring that all have equal access to vocational guidance and vocational training;

b) providing, on a continuing basis, broadly conceived and realistic vocational guidance for the various groups of the population in all branches of economic activity;

c) developing comprehensive systems of vocational training covering all aspects of productive work in all branches of economic activity;

d) facilitating mobility between different lines of training, within and between the various occupations and sectors of economic activity and between different levels of responsibility;

e) co-ordinating vocational training for one sector of the economy or branch of economic activity with vocational training for other sectors or branches;

f) establishing patterns of systematic vocational training in all branches of economic activity and for all types of work and levels of skill and responsibility;

g) providing all workers with real possibilities for re-entering the educational system, at a level which takes account of their work experience;

h) establishing close co-operation and co-ordination between vocational guidance and vocational training provided outside the school system, on the one hand, and educational guidance and the school system, on the other;

i) establishing conditions permitting workers to supplement their vocational training by trade union education given by their representative organisations;

j) undertaking research and adapting administrative arrangements and methods as required for implementing the programmes of vocational guidance and vocational training.

6. The policies and programmes of vocational guidance and vocational training should—

av alla berörda vid omgestaltning av arbetskraven:

h) att uppnå alla samhällsgruppers fulla delaktighet i utvecklingsprocessen och i de fördelar den för med sig.

5. (1) Med de ovan angivna målen i sikte bör medlemsstaterna utforma och utveckla öppna, flexibla och inbördes förbundna system för allmänbildande undervisning, teknisk och yrketeoretisk undervisning, studie- och yrkesvägledning och yrkesutbildning, oavsett om dessa aktiviteter äger rum inom eller utanför skolsystemet.

(2) Medlemsstaterna bör särskilt sträva efter att:

a) säkerställa att alla får tillgång på lika villkor till yrkesvägledning och yrkesutbildning;

b) fortlöpande tillhandahålla brett upplagd och realistisk yrkesvägledning för olika befolkningsgrupper inom alla näringsgrenar;

c) utveckla omfattande system av yrkesutbildning som innefattar alla aspekter av produktivt arbete i alla näringsgrenar;

d) underlätta rörligheten mellan olika utbildningslinjer, inom och mellan olika yrken och sektorer av ekonomisk aktivitet och mellan olika ansvarsnivåer;

e) samordna yrkesutbildningen för en sektor av ekonomin eller en näringsgren med yrkesutbildningen för andra sektorer eller näringsgrenar;

f) uppställa modeller för systematisk yrkesutbildning inom alla näringsgrenar och för alla typer av arbete och för alla kvalifikations- och ansvarsnivåer;

g) bereda alla arbetande reella möjligheter att återinträda i undervisningssystemet på en nivå som svarar mot deras arbetserfarenhet;

h) åstadkomma intim samverkan och samordning mellan å ena sidan yrkesvägledning och yrkesutbildning, som äger rum utanför skolsystemet, och å andra sidan studievägledningen och skolsystemet;

i) skapa förutsättningar för att arbetstagarer skall kunna komplettera sin yrkesutbildning genom facklig utbildning som tillhandahålls av deras representativa organisationer;

j) utföra undersökningar och anpassa administrativa anordningar och metoder på sätt som erfordras för genomförande av programmen för yrkesvägledning och yrkesutbildning.

a) be co-ordinated with policies and major programmes of social and economic development such as employment promotion, social integration, rural development, development of crafts and industry, adaptation of methods and organisation of work to human requirements and improvement of working conditions;

b) take account of international economic and technological interaction and co-operation;

c) be reviewed periodically in relation to current and planned social and economic development;

d) promote activities which will stimulate workers to contribute to improved international relations;

e) contribute to fuller understanding of technical, scientific, economic, social and cultural matters;

f) create and develop an appropriate infrastructure for providing adequate training respecting the essential standards of occupational health and safety.

6. Riktlinjer och program för yrkesvägledning och yrkesutbildning bör:

a) samordnas med riktlinjer och större program för social och ekonomisk utveckling, såsom främjande av sysselsättning, social integration, landsbygdsutveckling, utveckling av hantverk och industri, anpassning av arbetsmetoder och arbetsorganisation efter människornas behov samt förbättring av arbetsvillkoren;

b) beakta internationell ekonomisk och teknologisk växelverkan och samverkan;

c) periodiskt omprövas med hänsyn till den aktuella och planerade sociala och ekonomiska utvecklingen;

d) främja aktiviteter som stimulerar de arbetande att medverka till förbättrade internationella relationer;

e) medverka till bättre förståelse av tekniska, vetenskapliga, ekonomiska, sociala och kulturella frågor;

f) skapa och utveckla en lämplig infrastruktur för att tillhandahålla en fullgod utbildning beträffande de grundläggande normerna för arbetarskyddet.

III. Vocational Guidance

7. (1) Members should gradually extend their systems of vocational guidance including continuing employment information, with a view to ensuring that comprehensive information and the broadest possible guidance are available to all children, young persons and adults, including appropriate programmes for all handicapped and disabled persons.

(2) Such information and guidance should cover the choice of an occupation, vocational training and related educational opportunities, the employment situation and employment prospects, promotion prospects, conditions of work, safety and hygiene at work, and other aspects of working life in the various sectors of economic, social and cultural activity and at all levels of responsibility.

(3) The information and guidance should be supplemented by information on general aspects of collective agreements and of the rights and obligations of all concerned under labour law; this information should be provided in accordance with national law and

III. Yrkesvägledning

7. (1) Medlemsstaterna bör gradvis utvidga sina system för yrkesvägledning och för fortlöpande arbetsmarknadsinformation för att säkerställa att omfattande information och bredast möjliga vägledning står till buds för alla barn, ungdomar och vuxna, däri inbegripet lämpliga program för alla handikappade personer.

(2) Denna information och vägledning bör omfatta yrkesval, yrkesutbildning och därmed förbundna studiemöjligheter, sysselsättningssituation och sysselsättningsutsikter, befordringsutsikter, arbetsvillkor, arbetarskydd och andra aspekter av arbetslivet inom olika sektorer av ekonomisk, social och kulturell verksamhet och på alla ansvarsnivåer.

(3) Denna information och vägledning bör kompletteras genom information om allmänna aspekter av kollektivavtal och alla berörda parter rättigheter och skyldigheter enligt arbetslagstiftningen; denna information bör tillhandahållas i enlighet med nationell lagstiftning och praxis under hänsynstagande till berörda arbetsgivar- och arbetstagarorganisa-

practice, taking into account the respective functions and tasks of the workers' and employers' organisations concerned.

8. (1) The main objectives of vocational guidance programmes should be to—

a) provide children and young persons not yet in the labour force with the basis for choosing a line of education or vocational training in the light of their aptitudes, abilities and interests and of employment opportunities;

b) assist persons in programmes of education and vocational training to derive the maximum benefit from them and to prepare themselves either for supplementary education or vocational training or for entry into an occupation and for continuing education and training as and when required during their working lives;

c) assist persons who are entering the labour force, who seek to change their work activities, or who are unemployed, to choose an occupation and to plan related education and vocational training;

d) inform employed persons of opportunities for improving their occupational development potential, their level of performance, their earnings and their position, of the educational and vocational training requirements and of the facilities available for this purpose;

e) promote general awareness of the contributions which are and can be made by the various sectors of the economy and branches of economic activity, including those which have traditionally enjoyed little prestige, to general development and to expanding employment;

f) assist co-operating institutions to provide information and feedback on the effectiveness of particular training programmes as an integral part of vocational guidance.

(2) Members should ensure that such programmes are compatible with the right to freedom of choice in selecting an occupation and to fair promotion opportunities as well as the right to education.

9. In extending the scope of their systems of vocational guidance, Members should pay special attention to—

a) helping children and young persons at school to gain an appreciation of the value and importance of work and an understanding of the world of work as well as to familiar-

tioners funktioner och uppgifter.

8. (1) Programmen för yrkesvägledning bör främst syfta till att:

a) åt barn och ungdomar, som ännu inte har trätt ut i arbetslivet, tillhandahålla underlag för val av studie- eller yrkesutbildningslinje med hänsyn tagen till deras anlag, färdigheter och intressen och till sysselsättningsmöjligheterna;

b) hjälpa personer som deltar i undervisnings- och yrkesutbildningsprogram att få största möjliga nytta av dessa och att förbereda sig antingen för kompletterande undervisning eller yrkesutbildning eller för inträde i ett yrke och för vidareutbildning i mån av behov under deras yrkesverksamma liv;

c) hjälpa personer, som träder ut i arbetslivet, som söker förändra sina arbetsaktiviteter eller som är arbetslösa, att välja ett yrke och att planera däremot svarande studier och yrkesutbildning;

d) informera sysselsatta personer om deras möjligheter att förbättra sina utvecklingsmöjligheter inom yrket, sin kompetensnivå, sina inkomster och sin ställning samt om de kunskaper och den yrkesutbildning som erfordras och om de praktiska medel som står till buds för detta ändamål;

e) främja en allmän insikt om de bidrag till den allmänna utvecklingen och till ökning av sysselsättningen, som ges och kan ges av olika sektorer inom ekonomin och av olika näringsgrenar, inberäknat sådana som traditionellt åtnjuter låg prestige;

f) hjälpa medverkande institutioner att i yrkesvägledningen inordna upplysningar om effektiviteten hos särskilda utbildningsprogram.

(2) Medlemsstaterna bör tillse att dessa program är förenliga med rätten till yrkesval och rättvisa befordringschanser och med rätten till utbildning.

9. Då medlemsstaterna utvidgar sina system för yrkesvägledning, bör de särskilt beakta sig om att:

a) hjälpa barn och skolungdom att uppnå insikt om arbetets värde och betydelse och att bli förtrogna med arbetslivet och arbetsvillkoren inom så många yrkesområden som möjligt — med hänsyn tagen till de sysselsättnings- och karriärmöjligheter som kan stå dem till buds — och med förutsättningarna för att kunna tillvarata dessa möjligheter;

ise themselves with the conditions of work in as broad a range of occupations as possible—taking account of the employment and career opportunities that may be open to them—and with requirements for taking advantage of these opportunities;

b) giving children and young persons who have never been to school, or who left school early, information on as broad a range of occupations as possible and on employment opportunities in these occupations, as well as guidance on how they may gain access to them;

c) giving adults in employment, including self-employment, information on trends and objectives in development which concern them and in particular on the implications of social, technical and economic change for their field of work;

d) giving unemployed and under-employed persons all the necessary information and guidance on possibilities of finding employment or improving their employment situation and on means available for achieving this purpose;

e) giving persons who meet special problems in relation to education, vocational training or employment, assistance in overcoming them within over-all measures aiming at social progress.

10. (1) Both group vocational guidance programmes—namely the dissemination of factual material and counselling for groups of persons who have similar vocational needs—and individual counselling should be made available.

(2) Individual counselling should be available, in particular, to young persons and adults requiring specialised assistance in identifying their occupational aptitudes, abilities and interests, in assessing the educational, vocational training and employment opportunities which are likely to be available to them, and in choosing a line of education, vocational training or employment.

(3) Individual counselling—and, as appropriate, group vocational guidance activities—should take into account the individual's specific need of information and support, with particular attention to the physically and mentally handicapped and disabled as well as to socially and educationally disadvantaged persons. They may include exercises in seek-

b) ge barn och ungdomar som aldrig har gått i skola eller som har avslutat sin skolgång i förtid information om så många yrkesområden som möjligt, om möjligheterna till sysselsättning i dessa yrken och om hur de kan få tillträde till dem;

c) informera yrkesverksamma vuxna personer, inberäknat självständiga yrkesutövare, om utvecklingstendenser och utvecklingsmål som berör dem och särskilt om konsekvenserna för deras arbetsfält av sociala, ekonomiska och tekniska förändringar;

d) ge arbetslösa och undersysselsatta personer all erforderlig information och vägledning beträffande möjligheterna att finna sysselsättning eller förbättra sin sysselsättnings-situation och om de medel som står till buds för att nå detta mål;

e) ge personer, som möter särskilda problem i samband med studier, yrkesutbildning eller sysselsättning, hjälp att övervinna svårigheterna inom ramen för allmänna åtgärder som syftar till socialt framåtskridande.

10. (1) Program såväl för kollektiv yrkesvägledning — det vill säga spridande av konkreta informationer och rådgivning för grupper av personer som har likartade yrkesbehov — som för individuell rådgivning bör ställas till förfogande.

(2) Individuell rådgivning bör särskilt stå till buds för ungdomar och vuxna, som behöver specialiserad hjälp för att uttröna sina yrkesanlag, yrkesfärdigheter och yrkesintressen, för att bedöma de möjligheter till studier, yrkesutbildning och sysselsättning som kan väntas stå dem till buds och för att välja en viss inriktning med avseende på studier, yrkesutbildning eller sysselsättning.

(3) Den individuella rådgivningen — och då så är lämpligt de kollektiva yrkesvägledningsaktiviteterna — bör beakta individens specifika behov av information och stöd och särskilt ägna uppmärksamhet åt fysiskt och psykiskt handikappade, ävensom åt socialt och bildningsmässigt missgynnade personer. Den kan innefatta övning i sökande och utvärdering av information och i beslutsfattande, ävensom övning i att välja bland ett flertal valmöjligheter och målsättningar med avseende på karriären i syfte att utveckla förmågan att träffa ett övertänt val. Den bör alltid beakta individens rätt att göra sitt eget val på grundvalen av allsidig information.

ing and evaluating information and in decision making, as well as exposure to expanded career choices and goals, in order to develop the capacity to make an informed choice. They should always take into account the individual's right to make his own choice on the basis of comprehensive relevant information.

(4) Individual counselling should, whenever required, be supplemented by advice for remedial action and such other help as may be useful for the purposes of vocational adjustment.

11. Members whose vocational guidance programmes are in the early stages of development should, in the first instance, aim at—

a) drawing the attention of young persons to the importance of choosing general and vocational education taking full account of existing employment prospects and of trends in economic and social development, as well as of their personal aptitudes and interests;

b) assisting those groups of the population which require help in overcoming traditional restrictions on their free choice of education, vocational training or occupation;

c) meeting the needs of those with special potential in fields of work which are of major importance,

12. Members should make full use, in their vocational guidance programmes, of all available facilities and media through which the various groups of the population concerned can be reached most effectively.

13. (1) Wherever practicable, appropriate tests of capacity and aptitude—including both physiological and psychological characteristics—and other methods of examination should be made available for use in vocational guidance as appropriate to the needs of individual cases.

(2) Such tests and other methods of examination should be used only in agreement with the person seeking guidance and in conjunction with other methods of exploring personal characteristics; they should be carried out only by specialists.

(3) The results obtained in the application of such tests and other methods of examination should not be communicated to a third person without the express agreement of the person examined,

14. (1) Where tests and other methods of

(4) Den individuella rådgivningen bör, då så erfordras, kompletteras med råd beträffande olika medel för och former av hjälp som kan vara till nytta för vederbörandes yrkesanpassning.

11. Medlemsstater vilkas program för yrkesvägledning befinner sig i ett tidigt utvecklingsstadium bör i första hand sträva till att:

a) fästa unga personers uppmärksamhet på betydelsen av att välja program för allmänbildande och yrkesinriktad utbildning under fullt beaktande av föreliggande sysselsättningsutsikter och tendenser i den ekonomiska och sociala utvecklingen, ävensom till deras personliga anlag och intressen;

b) bistå de befolkningsgrupper som behöver hjälp för att övervinna traditionella inskränkningar i deras fria val av undervisning, yrkesutbildning eller yrke;

c) tillgodose behoven hos dem som har särskilda förutsättningar inom arbetsområden som har en väsentlig betydelse.

12. Medlemsstaterna bör i sina program för yrkesvägledning till fullo utnyttja till buds stående anordningar och kommunikationsmedia, genom vilka de olika berörda befolkningsgrupperna kan nås mest effektivt.

13. (1) I mån av möjlighet bör lämpliga färdighets- och anlagstest — som avser såväl fysiologiska som psykologiska egenskaper — och andra undersökningsmetoder komma till användning i yrkesvägledningen i enlighet med behoven i de enskilda fallen.

(2) Sådana test och andra undersökningsmetoder bör endast användas efter samtycke av den person som önskar vägledning och i kombination med andra metoder att utröna personliga egenskaper. De bör enbart utföras av specialister.

(3) Resultaten av dessa test och andra undersökningar bör inte delges utomstående utan uttryckligt medgivande av den person som undersökts.

14. (1) Då test och andra undersökningsmetoder används vid yrkesvägledning, bör de standardiseras för de berörda åldersgrupperna, befolkningsgrupperna och kulturerna och valideras för de särskilda ändamål för vilka de är avsedda.

(2) Det bör finnas ett fortlöpande program för utveckling och justering med regelbundna

examination are employed in vocational guidance, they should be standardised for the age groups, populations and cultures concerned and should be validated for the particular purposes for which they are intended.

(2) There should be a continuing programme for the development and restandardisation, at regular intervals, of such tests and other methods of examination in order to take account of changing conditions and life styles.

IV. Vocational Training

A. General Provisions

15. (1) Members should gradually extend, adapt and harmonise the vocational training systems of their respective countries to meet the needs for vocational training throughout life of both young persons and adults in all sectors of the economy and branches of economic activity and at all levels of skill and responsibility.

(2) In doing so they should pay special attention to—

a) providing opportunities for promotion which should be open, wherever possible, to persons with the desire and ability to reach higher levels of skill and responsibility;

b) improving vocational training in sectors of the economy and branches of economic activity in which vocational training is largely unsystematic and in which obsolescent technologies and methods of work prevail;

c) providing vocational training for members of the population who had not received adequate attention in the past, in particular for groups which are economically or socially disadvantaged;

d) effectively co-ordinating general education and vocational training, theoretical and practical instruction and initial and further training.

(3) Vocational training programmes should be so conceived as to promote full employment and the development of the capabilities of each person.

16. Vocational training programmes for individual occupations and branches of economic activity should, as appropriate, be arranged in progressive stages which together

mellanrum av dessa test och andra undersökningsmetoder med hänsyn till förändringar i levnadsförhållanden och livsformer.

IV. Yrkesutbildning

A. Allmänna bestämmelser

15. (1) Medlemsstaterna bör gradvis utvidga, anpassa och harmonisera systemen för yrkesutbildning i sina länder för att tillgodose behoven av yrkesutbildning under hela livet hos såväl ungdomar som vuxna inom alla sektorer av ekonomin och alla verksamhetsområden och på alla kvalifikations- och ansvarsnivåer.

(2) Härvidlag bör de ägna särskild uppmärksamhet åt att

a) skapa befordringsmöjligheter som närhelst det är möjligt bör stå öppna för personer som har önskan och förmåga att uppnå högre kvalifikations- och ansvarsnivåer;

b) förbättra yrkesutbildningen inom de sektorer av ekonomin och de verksamhetsområden där yrkesutbildningen i stor utsträckning sker osystematiskt och där de metoder och tekniker som används håller på att bli föråldrade;

c) tillhandahålla yrkesutbildning för medlemmar av befolkningen som tidigare inte blivit tillräckligt uppmärksammade, särskilt för grupper som är ekonomiskt eller socialt missgynnade;

d) effektivt samordna allmänbildande undervisning och yrkesutbildning, teoretisk och praktisk undervisning samt grundutbildning och vidareutbildning.

(3) Programmen för yrkesutbildning bör vara så utformade att de främjar full sysselsättning och utvecklingen av vars och ens färdigheter.

16. Yrkesutbildningsprogram för särskilda yrken och näringsgrenar bör då så är lämpligt anordnas i successiva stadier som tillsammans ger tillräckliga möjligheter till:

a) grundutbildning för ungdomar och vux-

provide adequate opportunities for—

a) initial training for young persons and adults with little or no previous work experience;

b) further training which should enable persons engaged in an occupation—

(i) to improve their performance or broaden the range of activities which they can undertake, to proceed to higher-level work or to gain promotion;

(ii) to update their knowledge and skills in the light of developments in the occupation concerned;

c) retraining to enable adults to acquire new qualifications for a different occupational field;

d) such further education as is necessary to complement the training;

e) training in safety and health at the place of work, especially for young persons and adults with little previous work experience;

f) acquiring information on rights and obligations in employment, including social security schemes.

17. (1) Every effort should be made to develop and utilise to the full, if necessary with public financing, existing and potential vocational training capacity, including the resources available in undertakings, in order to provide programmes of continuing vocational training.

(2) In the provision of training, advantage should be taken, as appropriate, of mass media, mobile units, and correspondence courses and other self-instruction programmes.

18. Programmes of initial training for young persons with little or no work experience should include in particular—

a) general education which is co-ordinated with practical training and related theoretical instruction;

b) basic training in knowledge and skills common to several related occupations which could be given by an educational or vocational training institution or in an undertaking either on or off the job;

c) specialisation in directly usable knowledge and skills of employment opportunities which already exist or are to be created;

d) supervised initiation into a real work situation.

19. (1) Full-time courses of initial train-

na med ringa eller ingen tidigare arbetserfarenhet;

b) fortsatt utbildning som bör göra det möjligt för yrkesverksamma personer att:

(i) förbättra sin prestationsförmåga eller vidga fältet av aktiviteter som de kan utföra, övergå till arbete på en högre nivå eller vinna befördran;

(ii) aktualisera sina kunskaper och yrkeskvalifikationer med hänsyn till utvecklingen inom deras yrke;

c) omskolning som gör det möjligt för vuxna personer att förvärva nya kvalifikationer inom ett annat yrkesområde;

d) sådan vidareutbildning som erfordras för att komplettera utbildningen;

e) utbildning i arbetarskydd på arbetsplatsen, särskilt för ungdomar och vuxna med ringa tidigare arbetserfarenhet;

f) information om rättigheter och skyldigheter i arbetet, inbegripet system för social trygghet.

17. (1) Alla ansträngningar bör göras för att, om så är nödvändigt med hjälp av allmänna medel, utveckla och till fullo utnyttja föreliggande eller potentiella möjligheter till yrkesutbildning, inberäknat företagets resurser, för att erbjuda program för fortlöpande yrkesutbildning.

(2) Utbildningsprogrammen bör allt efter behov och möjligheter utnyttja massmedia, rörliga enheter, korrespondenskurser och andra självinstruerande program.

18. (1) Program för grundutbildning av ungdomar med ringa eller ingen arbetserfarenhet bör särskilt innefatta:

a) allmänbildande undervisning som är samordnad med praktisk utbildning och med teoretisk undervisning som kompletterar denna;

b) grundläggande utbildning i kunskaper och färdigheter som är gemensamma för ett flertal besläktade yrken och som kan ges av en institution för undervisning eller yrkesutbildning eller i ett företag, på eller utanför arbetsplatsen;

c) specialisering i kunskaper och färdigheter som är direkt användbara för sysselsättningsmöjligheter som redan existerar eller som skall tillskapas;

d) introduktion under handledning i en verklig arbetssituation;

19. (1) Vid kurser för bundutbildning på

ing should, wherever possible, provide for adequate synchronisation between theoretical tuition in training institutions and training given on the job in undertakings in order to ensure that the former is related to the real work situation; similarly, practical training off the job should, as far as possible, be related to real work situations.

(2) Training on the job arranged as an integral part of courses given by training institutions should be planned jointly by the undertakings, institutions and workers' representatives concerned with a view to—

a) enabling the trainees to apply in actual working conditions what they have learned off the job;

b) providing training in aspects of the occupation which cannot be covered outside undertakings;

c) familiarising young persons with little or no work experience with the requirements and conditions they are likely to encounter at work and with their responsibilities within a working group.

20. Persons entering employment after completing the full-time courses mentioned in Paragraph 19 above should receive—

a) induction to familiarise them with the nature and objectives of the undertaking and the conditions in which work is performed there;

b) systematic complementary training on the job, together with the necessary theoretical courses;

c) as far as possible, planned experience in a series of activities and functions of training value, including adjustment to the workplace.

21. The competent authorities should, in line with national planning and national laws and regulations and after consultation of employers' and workers' organisations, establish national or regional further-training plans related to employment.

22. (1) Undertakings should, in consultation with workers' representatives, with the persons concerned and with those in charge of their work, establish and review at regular intervals further-training plans for persons in their employment at all levels of skill and responsibility; a joint committee may be established for the purpose.

(2) These plans should—

heltid bör då så är möjligt, sörjas för en lämplig synkronisering mellan teoretisk undervisning i utbildningsinstitutioner och utbildning som ges på arbetsplatsen/inom företag i syfte att säkerställa att den teoretiska undervisningen svarar mot den verkliga arbetssituationen; på liknande sätt bör praktisk utbildning utanför arbetsplatsen i mån av möjlighet svara mot verkliga arbetssituationer.

(2) Utbildning på arbetsplatsen, anordnad som en integrerande del av kurser som ges av utbildningsinstitutioner, bör planeras gemensamt av berörda företag, institutioner och representanter för arbetstagarna för att:

a) göra det möjligt för eleverna att under verkliga arbetsförhållanden tillämpa vad de har lärt sig utanför arbetsplatsen;

b) tillhandahålla utbildning i aspekter av yrket som man bara kan bli förtrogen med inom ett företag;

c) göra ungdomar med ringa eller ingen arbetserfarenhet förtrogna med de krav och villkor de kan väntas möta i arbetet och med deras ansvar inom en arbetsgrupp.

20. Personer som tillträder en anställning efter att ha avslutat de i punkt 19 ovan nämnda heltidskurserna bör få:

a) introduktion för att göra dem förtrogna med företagets art och uppgifter och de förhållanden varunder arbetet utförs där;

b) systematisk kompletterande utbildning på arbetsplatsen jämte erforderliga teoretiska kurser;

c) i mån av möjlighet planmässigt förvärvande av erfarenhet i en rad aktiviteter och funktioner av värde för utbildningen, inberäknat anpassning till arbetsplatsen.

21. Vederbörande myndigheter bör inom ramen för nationell planering och nationell lagstiftning och efter samråd med arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer uppställa nationella eller regionala planer för vidareutbildning i anslutning till sysselsättningsförhållandena.

22. (1) Företagen bör i samråd med representanter för arbetstagarna, med de berörda personerna och med dem som har ansvaret för deras arbete uppställa och med regelbundna mellanrum ompröva planer för vidareutbildning av hos dem anställda personer på alla kvalifikations- och ansvarsnivåer. En gemensam kommitté kan bildas för detta ändamål.

a) provide opportunities to qualify for advancement to higher levels of skill and responsibility;

b) cover technical and other training and work experience for the persons concerned;

c) take account of the abilities and interests of the persons concerned as well as of work requirements.

(3) Persons in charge of the work of others should have an obligation to make an effective contribution to the success of further-training plans.

(4) Organisational responsibility for the establishment, implementation and review of further-training plans should be clearly defined and should be assigned, as far as possible, to a special unit or to one or more persons operating at a level commensurate with such responsibility.

23. (1) Workers being trained within an undertaking should—

a) receive adequate allowances or remuneration;

b) be covered by the social security measures applicable to the regular workforce of the undertaking concerned.

(2) Workers receiving training off the job should be granted educational leave in accordance with the terms of the Paid Educational Leave Convention and Recommendation, 1974.

B. Vocational Training Standards and Guidelines

24. (1) Initial and further training leading to recognised occupational qualifications should be covered as far as possible by general standards set or approved by the competent body, after consultation with the employers' and workers' organisations concerned.

(2) These standards should indicate—

a) the level of skills and knowledge required of candidates for the various vocational training courses;

b) the level of performance to be attained in each major activity or function of the occupation concerned during each phase of training and, as far as possible, the content and duration of training and the facilities and equipment needed to ensure that the level of performance indicated may be attained;

(2) Dessa planer bör:

a) erbjuda möjligheter att kvalificera sig för avancemang till högre kvalifikations- och ansvarsnivåer;

b) innefatta teknisk och annan utbildning och arbetserfarenhet för berörda personer;

c) beakta såväl de berörda personernas färdigheter och intressen som arbetskraven.

(3) Personer med ansvar för andras arbete bör ha skyldighet att effektivt medverka till ett framgångsrikt genomförande av planer för vidareutbildning.

(4) Det organisatoriska ansvaret för uppställande, genomförande och omprövning av planer för vidareutbildning bör vara klart definierat och bör så vitt möjligt åläggas en speciell enhet eller en eller flera personer som fungerar på en nivå som svarar mot detta ansvar.

23. (1) Arbetstagare som utbildas inom ett företag bör

a) få tillräckligt höga bidrag eller löner;

b) bli delaktiga av samma åtgärder för social trygghet som det berörda företagets reguljära personal.

(2) Arbetstagare som får utbildning utanför arbetsplatsen bör beviljas ledighet för studier i enlighet med bestämmelserna i 1974 års konvention och rekommendation om betald ledighet för studier.

B. Normer och riktlinjer för yrkesutbildning

24. (1) Grundutbildning och vidareutbildning som leder till erkända yrkeskvalifikationer bör så vitt möjligt regleras av allmänna normer som uppställts eller godkänts av vederbörande organ efter samråd med berörda arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer.

(2) Dessa normer bör angiva:

a) de färdighets- och kunskapsnivåer som krävs av kandidater till olika yrkesutbildningskurser;

b) den kompetensnivå som skall uppnås i varje viktigare aktivitet eller funktion i det berörda yrket under varje fas av utbildningen och så vitt möjligt utbildningens innehåll och varaktighet samt de anordningar och den utrustning som erfordras för att uppnå denna kompetensnivå;

c) den del av yrkesutbildningen som skall ombesörjas av skolsystemet, av institutioner

c) the part of the vocational training to be provided by the system of formal education, by vocational training institutions, by undertakings through training on the job, or by other means;

d) the character and duration of any work experience that may be required in vocational training programmes;

e) the training content, on the basis of the principles of multi-purpose training and occupational mobility;

f) the methodology to be applied, taking into account the objectives of the training and the characteristics of the trainees;

g) any examinations to be taken or other means of assessing achievement;

h) the certificates to be issued on successful completion of vocational training.

25. (1) The same occupation may be covered by more than one vocational training standard when, and for as long as, the conditions in which the work is carried out and the activities it involves vary widely between different sectors of the economy, branches of economic activity or undertakings of different sizes.

(2) Standards covering the same occupations should be co-ordinated in order to facilitate job mobility, with full recognition of the qualifications already held and of work experience in the occupation.

26. (1) Guidelines indicating the desirable organisation and content of vocational training should be established for occupations, levels of skill and knowledge and levels of responsibility for which the standards provided for in Paragraph 24 of this Recommendation are shown not to be appropriate.

(2) Such guidelines may be necessary in particular to cover—

a) training for future supervisors, specialists and managers and for persons already employed in these capacities;

b) training for training officers and for managers, supervisors and instructors of vocational training;

c) vocational training for branches of economic activity in which there are large numbers of self-employed persons or of small undertakings;

d) the improvement of vocational training for branches of economic activity in which there has been little or no provision for the

för yrkesutbildning, av företag genom utbildning på arbetsplatsen eller på annat sätt;

d) arten och varaktigheten av den arbets erfarenhet som kan krävas i program för yrkesutbildning;

e) utbildningens innehåll, på grundvalen av principerna om bred basutbildning och yrkesrörlighet;

f) den metodik som skall tillämpas, med hänsyn tagen till utbildningens mål och elevernas egenskaper;

g) eventuella prov eller andra medel att bedöma de uppnådda resultaten;

h) de intyg som skall utfärdas efter framgångsrikt avslutad yrkesutbildning.

25. (1) För ett och samma yrke kan mer än en yrkesutbildningsnorm gälla, om och så länge som de förhållanden under vilka arbetet utförs och de aktiviteter det innefattar företer betydande variationer mellan olika sektorer av ekonomin, olika näringsgrenar eller företag av olika storlek.

(2) Normer som avser samma yrken bör samordnas för att underlätta yrkesrörlighet under fullt beaktande av redan förvärvade kvalifikationer och arbetserfarenhet inom yrket.

26. (1) Riktlinjer som anger yrkesutbildningens önskvärda organisation och innehåll bör fastställas för yrken, färdighets- och kunskapsnivåer och ansvarsnivåer för vilka de normer som avses i punkt 24 i denna rekommendation visat sig inte vara lämpade.

(2) Sådana riktlinjer kan speciellt vara erforderliga då det gäller:

a) utbildning för blivande arbetsledare, specialister och chefer och för personer som redan är sysselsatta i dessa befattningar;

b) utbildning för utbildare, utbildningsledare samt arbetsledare och instruktörer för yrkesutbildning;

c) yrkesutbildning för näringsgrenar där det finns ett stort antal självständiga yrkesutövare eller småföretag;

d) förbättring av yrkesutbildningen för näringsgrenar där hittills föga eller ingenting har gjorts för erforderlig systematisk yrkesutbildning och för företag, som tillämpar tekniker och metoder som håller på att bli föråldrade.

(3) Sådana riktlinjer kan också vara lämpliga då det gäller den första utbildningen på arbetsplatsen för personer som nyss har avslutat sin grundutbildning på heltid vid insti-

necessary systematic vocational training, and for undertakings using obsolescent technologies and methods of work.

(3) Such guidelines may also be appropriate for the first training in employment of persons who have just completed full-time courses of initial training in educational and vocational training institutions.

27. Vocational training standards and guidelines should be evaluated and reviewed periodically, with the participation of employers' and workers' organisations, and adjusted to changing requirements, the periodicity of review being determined by the rate of change in the occupation concerned.

28. (1) Members should gradually establish standards and guidelines or, as the case may be, extend their applicability until all major occupations and all levels of skill and responsibility are covered.

(2) Priority should be given to vocational training for occupations and levels of skill and responsibility of key importance for social and economic advancement.

V. Training for Managers and Self-Employed Persons

29. (1) Training for management and supervisory functions should be provided for persons in charge of the work of others, for professional and specialist personnel participating in management and for persons being prepared to assume management and supervisory functions.

(2) The competent authorities should, in line with national planning and national laws and regulations and after consultation of employers' and workers' organisations, establish plans for training for management and supervisory functions and for self-employed persons.

30. (1) The content of programmes of training for management and supervisory functions should take account of the level of the current and prospective responsibilities of the trainees.

(2) The programmes should be designed in particular to—

a) develop an adequate knowledge and understanding of the economic and social aspects of decision making;

tutioner för undervisning och yrkesutbildning.

27. Normer och riktlinjer för yrkesutbildning bör utvärderas och omprövas periodiskt under medverkan av arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer och anpassas efter skiftande behov, varvid periodiciteten för omprövningen bestäms av förändringstakten inom det berörda yrket.

28. (1) Medlemsstaterna bör gradvis fastställa normer och riktlinjer eller eventuellt utvidga deras tillämpningsområde tills alla viktigare yrken och alla kvalifikations- och ansvarsnivåer blivit täckta.

(2) Prioritet bör ges åt yrkesutbildning för yrken och för kvalifikations- och ansvarsnivåer av central betydelse för det sociala och ekonomiska framåtskridandet.

V. Utbildning för chefspersonal och självständiga yrkesutövare

29. (1) Utbildning för företagsledande och arbetsledande funktioner bör tillhandahållas för personer med ansvar för andras arbete, för akademisk och specialutbildad personal som medverkar i företagsledning och för personer som förbereder sig till att åtaga sig företagsledande och arbetsledande funktioner.

(2) Vederbörande myndigheter bör inom ramen för nationell planering och nationell lagstiftning och efter samråd med arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer upprätta planer för utbildning för företagsledande och arbetsledande funktioner och för självständiga yrkesutövare.

30. (1) Innehållet i utbildningsprogram för företagsledande och arbetsledande funktioner bör fastställas med hänsyn tagen till elevernas aktuella och förutsebara ansvarsnivå.

(2) Programmen bör särskilt syfta till att:

a) utveckla tillräcklig kunskap om och förståelse av beslutsfattandets ekonomiska och sociala aspekter;

b) främja attityder och färdigheter för att leda och motivera andra personer med re-

b) foster attitudes and abilities for leading and motivating other persons, while respecting human dignity, and for developing sound industrial relations;

c) develop initiative and a positive attitude towards change and a capacity to appreciate the effect of change on other people;

d) develop the capacity for assuming new responsibilities on the job;

e) develop awareness of the importance of education, vocational guidance and vocational training for the personnel of the undertaking;

f) develop awareness of the conditions of workers in their occupational life, concern for their welfare and knowledge of labour law and of social security schemes;

g) develop understanding of the value of efforts towards self-improvement;

h) provide the basis for further training in accordance with changing requirements.

31. (1) Vocational training programmes for self-employment should take account of the social situation of the worker and—

a) include, in addition to training specific to the technical field concerned, training in the basic principles and practices of business management and of training other persons;

b) develop awareness of the need to take initiatives and assess and accept risks.

(2) Such programmes should provide regular opportunities for updating training and be reinforced by a continuing flow of information on new developments in the technical field concerned, as well as on sources of finance and, if necessary, on the most efficient marketing methods.

VI. Programmes for Particular Areas or Branches of Economic Activity

32. (1) Appropriate programmes of vocational guidance and vocational training should be established for particular areas or branches of economic activity in which comprehensive improvement action or major structural change is required.

(2) Such programmes should form part of national vocational guidance and vocational training programmes as a whole and be co-ordinated with other action to develop the

spekt för den mänskliga värdigheten samt för att utveckla sunda relationer mellan arbetsgivare och arbetstagarare;

c) utveckla initiativ och en positiv inställning till förändringar samt förmåga att bedöma verkningarna av förändringar på andra människor;

d) utveckla förmågan att åta sig nya uppgifter i arbetet;

e) utveckla medvetenhet om betydelsen av undervisning, yrkesvägledning och yrkesutbildning för företagets personal;

f) utveckla medvetenhet om arbetstagarernas villkor i deras yrkesliv, omsorg om deras välfärd och kunskap om arbetslagstiftning och system för social trygghet;

g) utveckla förståelse för värdet av ansträngningar att förkovra sig;

h) ge ett underlag för fortsatt utbildning som möjliggör anpassning efter nya behov.

31. (1) Yrkesutbildningsprogram för självständig yrkesutövning bör beakta de arbetandes sociala situation och

a) utöver specifik utbildning för ifrågavarande tekniska område innefatta utbildning avseende grundläggande principer och praxis inom företagsledning och utbildning av andra personer;

b) utveckla medvetenhet om behovet av att ta initiativ och bedöma och acceptera risker.

(2) Dessa program bör ge regelbundna möjligheter till aktualisering av utbildningen och kompletteras genom ett fortlöpande flöde av information om den tekniska utvecklingen inom det berörda området samt om finansieringskällor och om så är nödvändigt om de mest effektiva marknadsföringsmetoderna.

VI. Program för särskilda områden eller näringsgrenar

32. (1) Lämpliga program för yrkesvägledning och yrkesutbildning bör uppställas för särskilda områden eller näringsgrenar där det föreligger behov av omfattande förbättringsåtgärder eller större strukturella förändringar.

(2) Dessa program bör utgöra en del av de nationella yrkesväglednings- och yrkesutbildningsprogrammen som helhet och samordnas med andra åtgärder för att utveckla ifrågava-

area or branch of economic activity concerned.

33. Among the areas or branches of economic activity for which such programmes may be required, particular attention might be given to rural areas, to branches of economic activity using obsolescent technologies and methods of work, to industries and undertakings in decline or converting their activities, and to planned or newly established industries.

A. Rural Areas

34. (1) Programmes for rural areas should aim at achieving full equality of opportunity of the rural and urban populations as regards vocational guidance and vocational training.

(2) They should be conceived within the framework of national development policies, taking account among other things of patterns and trends in migration between rural and urban areas.

35. (1) Programmes for rural areas should make adequate provision for the special vocational guidance and vocational training needs of—

a) agricultural workers, including plantation workers, small owner-occupiers, tenant farmers and sharecroppers and other persons engaged in agriculture and related activities, particularly in relation to agrarian reform and other major changes in supply, production and distribution systems in the areas concerned;

b) persons engaged in non-agricultural occupations, with special emphasis on education, communications, transport and other services and craft occupations.

(2) Such programmes should take account of differences in needs according to the type of rural activity involved, its degree of mechanisation, specialisation and modernisation and the scale on which it is conducted.

(3) Programmes for rural areas should include training in organising co-operatives and in managing undertakings.

36. (1) Countries in which facilities and programmes of vocational guidance and vocational training for rural areas are as yet little developed should concentrate initially on—

rande område eller näringsgren.

33. Bland de områden eller näringsgrenar för vilka sådana program kan vara behövliga kan det finnas anledning att ägna särskild uppmärksamhet åt områden på landsbygden, åt näringsgrenar där man tillämpar tekniker och arbetsmetoder som håller på att bli föråldrade, åt industrier och företag som är stadda i nedgång eller som lägger om sin verksamhet samt åt planerade eller nyligen etablerade industrier.

A. Områden på landsbygden

34. (1) Program för områden på landsbygden bör syfta till att åstadkomma full jämställdhet i fråga om möjligheter mellan landsbygdens och städernas befolkning då det gäller yrkesvägledning och yrkesutbildning.

(2) De bör utformas inom ramen för den nationella utvecklingspolitiken med beaktande av bland annat mönster och tendenser i migrationen mellan landsbygd och städer.

35. (1) I program för områden på landsbygden bör på lämpligt sätt beaktas de speciella behoven av yrkesvägledning och yrkesutbildning hos:

a) arbetande inom jordbruket, inberäknat plantagearbetare, självägande småbrukare, arrendatorer och natura-rendatorer och andra personer som är sysselsatta inom jordbruket och därmed förbundna aktiviteter, särskilt i samband med jordreformer och andra större förändringar i försörjnings-, produktions- och distributionssystemen i berörda områden;

b) personer som är sysselsatta i yrken utanför jordbruket, särskilt inom undervisning, kommunikationer, transport och andra serviceyrken samt hantverksyrken.

(2) I dessa program bör hänsyn tas till skillnader i fråga om behov allt efter den typ av verksamhet på landsbygden det gäller, dess grad av mekanisering, specialisering och modernisering och den skala vari den bedrivs.

(3) Program för områden på landsbygden bör innefatta utbildning i organisering av kooperativa sammanslutningar och i företagsledning.

36. (1) Länder där anordningar och program för yrkesvägledning och yrkesutbild-

a) providing information for young persons and adults in rural areas on the objectives of and action proposed for making improvements or major structural changes in the area and on the implications of such action for their work and lives;

b) providing systematic education and vocational training, full time or part time as appropriate, for young persons in employment to complement informal learning on the job;

c) providing short programmes of upgrading training or of retraining for adults through existing vocational training, or extension or other advisory services;

d) developing social and economic leadership in rural areas and encouraging participation by broader groups of the population in development action;

e) encouraging a desire for self-improvement.

(2) Such countries should keep their priorities for rural areas under review so as to work progressively towards—

a) developing comprehensive vocational information and guidance services for the rural population as a whole;

b) introducing or generalising systematic initial training for young persons;

c) introducing comprehensive programmes of further training on a continuing or recurrent basis to meet the needs of adults.

37. Countries which, for financial reasons or lack of trained personnel, are not in a position to provide adequate services for the rural population as a whole, might consider—

a) concentrating action temporarily on limited geographical areas where important lessons may be learnt for subsequent action in other areas;

b) giving preference to landless labourers and other economically weak groups in rural areas, which are in greatest need of economic and social justice.

ning för områden på landsbygden ännu är föga utvecklade bör till en början koncentrera sig på att:

a) tillhandahålla information åt ungdomar och vuxna i områden på landsbygden om målsättningar och avsedda åtgärder för förbättringar eller genomförande av större strukturella förändringar inom området och om konsekvenserna av sådana åtgärder för deras arbete och liv;

b) tillhandahålla unga yrkesverksamma personer systematisk undervisning och yrkesutbildning, allteftersom det är lämpligt på heltid eller deltid, för att komplettera den informella inläringen på arbetsplatsen;

c) tillhandahålla korta program för fortbildning eller omskolning för vuxna genom den existerande yrkesutbildningen eller genom folkbildningsverksamhet eller annan rådgivande verksamhet;

d) utveckla socialt och ekonomiskt ledarskap i områden på landsbygden och uppmuntra bredare befolkningsgrupper till medverkan i utvecklingsåtgärder;

e) stimulera önskan till förkovran.

(2) Dessa länder bör tid efter annan ompröva sina prioriteringar för landsbygden för att gradvis:

a) utveckla omfattande organ för yrkesinformation och yrkesvägledning för landsbygdensbefolkningen i dess helhet;

b) införa eller allmänt genomföra systematisk grundutbildning för ungdomar;

c) införa omfattande program för kontinuerlig eller återkommande fortbildning för att tillgodose behoven hos vuxna personer.

37. Länder, som av finansiella skäl eller på grund av brist på utbildad personal inte har möjlighet att tillhandahålla lämpliga tjänster för landsbygdensbefolkningen i dess helhet, kan överväga att:

a) temporärt koncentrera åtgärderna till begränsade geografiska områden, där betydelsefulla lärdomar kan hämtas för senare åtgärder inom andra områden;

b) ge företräde åt arbetande utan jord och andra ekonomiskt svaga grupper i områden på landsbygden som har det största behovet av ekonomisk och social rättvisa.

B. Branches of Economic Activity Using Obsolete Technologies and Methods of Work

38. (1) Programmes for branches of economic activity and occupations in which the use of obsolescent technologies and methods of work is widespread should be developed as appropriate along similar lines to those for rural areas.

(2) The aim should be to provide vocational guidance and vocational training for persons employed in or entering these branches of economic activity or occupations which will enable them to participate in or contribute to the modernisation of methods and products and to benefit from changes introduced.

39. Extension and other advisory services for self-employed persons and small entrepreneurs in these branches of economic activity and occupations should provide them with information on possibilities of innovation in their work, and on related vocational training and other services.

40. In planning vocational training for such branches of economic activity and occupations particular consideration should be given to—

a) needs and opportunities for extending the scope of or for specialising the activities of undertakings, and the vocational training implications of such extension or specialisation;

b) possibilities of improving vocational training practices and, in particular, of providing opportunities for continuing training;

c) possibilities of combining training services to managers of undertakings with other action for raising the level of performance;

d) the creation of new opportunities for gainful employment.

41. Vocational training for such branches of economic activity and occupations—

a) may be conceived initially as a complement to the learning systems by which work knowledge and skills are traditionally acquired;

b) should take account of the needs both of young persons receiving initial training and of persons already working in these branches of economic activity and occupations, including the small entrepreneurs and other persons who give initial training to young persons.

B. Näringsgrenar som tillämpar tekniker och arbetsmetoder som håller på att bli föråldrade

38. (1) Program för näringsgrenar och yrken där man i stor utsträckning tillämpar tekniker och arbetsmetoder som håller på att bli föråldrade bör då så är lämpligt utvecklas efter liknande riktlinjer som programmen för områden på landsbygden.

(2) Syftet bör vara att åt personer, som är eller kommer att bli sysselsatta i dessa näringsgrenar eller yrken, tillhandahålla yrkesvägledning och yrkesutbildning som gör det möjligt för dem att medverka i eller bidra till modernisering av metoder och produkter och dra fördel av de införda förändringarna.

39. Folkbildningsverksamhet och andra rådgivande tjänster för självständiga yrkesutövare och småföretagare inom dessa näringsgrenar och yrken bör ge dem information om möjligheter för innovationer i deras arbete och om därmed sammanhängande yrkesutbildning och andra tjänster.

40. Vid planeringen av yrkesutbildningen för sådana näringsgrenar och yrken bör särskilt beaktas:

a) behov av och möjligheter för att vidga företagets verksamhetsområde eller specialisera verksamheten samt konsekvenserna för yrkesutbildningen av en sådan utvidgning eller specialisering;

b) möjligheterna att förbättra yrkesutbildningens praxis och särskilt att skapa möjligheter till fortsatt utbildning;

c) möjligheterna att kombinera utbildning av företagsledare med andra åtgärder för att höja prestationsnivån;

d) skapa nya möjligheter till förvärvsarbete.

41. Yrkesutbildningen för sådana näringsgrenar och yrken

a) kan till en början utformas som ett komplement till de traditionella systemen för inhämtande av teoretiska och praktiska yrkeskunskaper;

b) bör beakta behoven såväl hos ungdomar, som får en första utbildning, som hos personer som redan arbetar inom dessa näringsgrenar och yrken, inberäknat småföretagare och andra personer som ger unga personer en första utbildning.

C. Industries and Undertakings in Decline or Converting Their Activities

42. When industries or undertakings begin to decline, workers affected should in good time receive vocational guidance and vocational training to facilitate a change in skills and provide the opportunity of finding new employment.

43. When industries or undertakings change their products and methods of production or the services they provide, workers affected should in good time receive training, organised in co-operation with the industries or undertakings concerned, to enable them to adapt themselves to their new tasks.

D. New Industries

44. In planning vocational guidance and vocational training in connection with the establishment of new industries, account should be taken of—

a) needs for workers, specialists, managers and administrators during the construction phase and after the new plants have been commissioned, and of any need for retraining persons employed during the construction phase with a view to placing them in other jobs after commissioning;

b) needs for independent workers and entrepreneurs to undertake subcontracting for the new industries;

c) the need to provide information relating to and vocational training for new activities rendered possible or necessary by the change in the economic conditions in the region;

d) the need to provide vocational guidance and vocational retraining for persons whose knowledge and skills are rendered obsolete by changes in the structure of demand for labour within the region;

e) the need to provide new opportunities for independent workers and entrepreneurs whose business may suffer from the competition created by the new industries.

VII. Particular Groups of the Population

45. (1) Measures should be taken to provide effective and adequate vocational guidance and vocational training for particular groups of the population so that they will

C. Industrier och företag som är stadda i nedgång eller som lägger om sin verksamhet

42. När industrier eller företag börjar gå tillbaka bör berörda arbetstagare i god tid erhålla yrkesvägledning och yrkesutbildning som gör det lättare för dem att förvärva nya kvalifikationer och gör det möjligt för dem att finna en ny sysselsättning.

43. När industrier eller företag ändrar sina produkter och produktionsmetoder eller de tjänster de tillhandahåller bör berörda arbetstagare i god tid erhålla utbildning, organiserad i samverkan med berörda industrier eller företag, som gör det möjligt för dem att anpassa sig till sina nya uppgifter.

D. Nya industrier

44. Vid planeringen av yrkesvägledning och yrkesutbildning i samband med etablering av nya industrier bör man beakta:

a) behovet av arbetare, specialister, chefs- och förvaltningspersonal under uppbyggnadsfasen och sedan de nya anläggningarna tagits i bruk samt eventuella behov av att omskola personer, som sysselsatts under uppbyggnadsfasen, med tanke på deras placering i andra arbeten när driften påbörjats;

b) behovet av självständiga yrkesutövare och företagare som kan åtaga sig underentreprenader för de nya industrierna;

c) behovet av att tillhandahålla information beträffande och yrkesutbildning för nya aktiviteter som blivit möjliga eller nödvändiga till följd av förändringen i de ekonomiska förhållandena inom området;

d) behovet av att tillhandahålla yrkesvägledning och omskolning för personer vilkas kunskaper och färdigheter har blivit föråldrade genom förändringar i strukturen hos efterfrågan på arbetskraft inom området;

e) behovet av att erbjuda nya möjligheter åt självständiga yrkesutövare och företagare, vilkas verksamhet kan bli lidande av den konkurrens som skapats av de nya industrierna.

VII. Särskilda befolkningsgrupper

45. (1) Åtgärder bör vidtagas för att tillhandahålla effektiv och ändamålsenlig yrkesvägledning och yrkesutbildning åt särskilda befolkningsgrupper, så att de kan komma i åt-

enjoy equality in employment and improved integration into society and the economy.

(2) Particular attention should be paid to such groups as—

- a) persons who have never been to school or who left school early;
- b) older workers;
- c) members of linguistic and other minority groups;
- d) handicapped and disabled persons.

A. Persons Who Have Never Been to School or Who Left School Early

46. Measures should be taken to provide all persons who have never been to school or who left school before acquiring a general education adequate for integration into a modernising society and economy with vocational guidance, general education and training in basic skills, due account being taken of opportunities on the employment market.

47. Vocational guidance for persons who have never been to school or who left school before acquiring adequate literacy and numeracy should be as broadly conceived as possible, while taking account of special educational and vocational training facilities, and other opportunities for education, training and employment that may be expected to be available to them.

48. (1) Arrangements for providing such persons with basic skills and general education might include—

- a) part-time instruction in knowledge and skills relevant to their work, and general education linked with that instruction, for children employed in the family farm or business or in other areas of the economy;
- b) courses in relevant basic skills and related general education for young persons and, if appropriate, adults, to facilitate their entry into systematic vocational training or to broaden their opportunities for employment and promotion;
- c) arrangements for special vocational training combined with productive work for young unemployed persons, supplemented as necessary by courses of general education, with a view to giving them such education, skills and work habits as are necessary for

njutande av jämställdhet i fråga om sysselsättningsmöjligheter och förbättrad integration i samhället och ekonomin.

(2) Särskild uppmärksamhet bör ägnas sådana grupper som

- a) personer som aldrig har gått i skola eller som har avslutat sin skolgång i förtid;
- b) äldre yrkesutövare;
- c) medlemmar av språkliga och andra minoritetsgrupper;
- d) fysiskt eller psykiskt handikappade personer.

A. Personer som aldrig har gått i skola eller som har avslutat sin skolgång i förtid

46. Åtgärder bör vidtagas för att åt alla personer, som aldrig har gått i skola eller som har avslutat sin skolgång innan de förvärvat en allmänbildning som är tillräcklig för deras integration i ett samhälle och en ekonomi som håller på att moderniseras, tillhandahålla yrkesvägledning, allmänbildande undervisning och utbildning i grundläggande färdigheter under vederbörligt hänsynstagande till möjligheterna på arbetsmarknaden.

47. Yrkesvägledningen för personer, som aldrig har gått i skola eller som har avslutat sin skolgång innan de förvärvat tillräckliga kunskaper i läsning, skrivning och räkning, bör ges så bred uppläggning som möjligt samtidigt som hänsyn tas till speciella åtgärder för undervisning och utbildning samt till andra möjligheter till undervisning, utbildning och sysselsättning som kan väntas stå dem till buds.

48. (1) Anordningar för att ge sådana personer grundläggande färdigheter och allmänbildning kan innefatta:

- a) deltidundervisning för barn, som är sysselsatta i ett familj jordbruk eller familjeföretag eller inom andra områden av ekonomin, i kunskaper och färdigheter av betydelse för deras arbete samt allmänbildande undervisning i anslutning till den förstnämnda undervisningen;
- b) kurser avseende relevanta grundläggande färdigheter och därmed förbunden allmänbildande undervisning för ungdomar och om så är lämpligt för vuxna i syfte att underlätta deras tillträde till systematisk yrkesutbildning eller vidga deras möjligheter med avseende på sysselsättning och befordran;

useful and remunerative economic activity;

d) instruction in literacy and numeracy, particularly for adults, which is linked with vocational training in the knowledge and skills required in a particular occupation or type of work and for active participation in development action; such instruction should be co-ordinated with general measures for the eradication of illiteracy;

e) special educational and technical upgrading courses for young persons and adults in employment to raise the level of their performance or improve their opportunities for advancement;

f) special courses in skills urgently required in employment for persons with little or no formal education.

(2) Special vocational training methodologies should be developed and applied for the arrangements provided for in this Paragraph.

49. The certificates obtainable through such arrangements should be co-ordinated with those obtainable in the system of formal education and by persons trained by other means.

B. Older Workers

50. (1) Measures to meet difficulties faced by older workers in employment might include as appropriate—

a) identifying and changing as far as possible working conditions which are likely to accelerate the physical and mental processes of ageing;

b) providing older workers with the vocational guidance and vocational training which they require, with special reference to any need for—

(i) updating their knowledge and skills by providing them with relevant information at the appropriate time;

(ii) upgrading the level of their general education and occupational qualifications by the use of specialists in adult vocational training, so that it may match that of better educated and trained young persons entering or already in the same occupation;

(iii) informing them at the appropriate

c) anordningar för speciell yrkesutbildning i kombination med produktivt arbete för arbetslösa ungdomar, vid behov kompletterad med allmänbildande kurser i syfte att ge dem sådan utbildning och sådana färdigheter och arbetsvanor som erfordras för en nyttig och inbringande ekonomisk aktivitet;

d) undervisning i läsning, skrivning och räkning, särskilt för vuxna, i anknytning till yrkesutbildning i de kunskaper och färdigheter som erfordras i ett visst yrke eller en viss typ av arbete och för aktiv medverkan i utvecklingsarbete; sådan undervisning bör samordnas med allmänna åtgärder för utrotande av analfabetismen;

e) speciella allmänbildande och tekniska fortbildningskurser för arbetande ungdomar och äldre för att höja deras kompetens eller förbättra deras avancemangsmöjligheter;

f) speciella kurser för personer med ringa eller ingen skolunderbyggnad i färdigheter av vilka ett angeläget behov föreligger i arbetet.

(2) Speciella yrkesutbildningsmetoder bör utvecklas och tillämpas för de anordningar som avses i denna punkt.

49. De intyg som kan förvärfvas genom dessa anordningar bör samordnas med de intyg som kan förvärfvas i skolsystemet och av personer som utbildats på annat sätt.

B. Äldre yrkesutövare

50. (1) Åtgärder för att motverka de svårigheter som möter yrkesverksamma äldre personer kan då så är lämpligt bland annat gå ut på att:

a) identifiera och i mån av möjlighet förändra arbetsförhållanden som kan antagas påskynda det fysiska och psykiska åldrandet;

b) tillhandahålla äldre arbetstagare den yrkesvägledning och yrkesutbildning som de behöver med särskild hänsyn till eventuella behov av att:

(i) aktualisera deras kunskaper och färdigheter genom att ge dem relevanta informationer vid lämpliga tidpunkter;

(ii) höja nivån för deras allmänbildning och yrkeskvalifikationer genom att anlita specialister på yrkesutbildning för vuxna, så att denna nivå kan mäta sig med nivån för unga personer med bättre skolunderbyggnad och utbildning som börjar arbeta eller redan arbetar i samma yrke;

time about facilities available for further training and carrying out such training at the appropriate moment, namely before the introduction of new working techniques and working methods;

(iv) making available to them, as appropriate, other positions in their own or in another occupation in which they can make use of their talents and experience, as far as possible without loss of earnings;

(v) ensuring that they are not debarred from vocational training by unrealistic age limits for admission;

(vi) developing a vocational training methodology adapted to the needs of older workers;

(vii) taking all necessary measures for the provision of technically and pedagogically competent instructors, well prepared to carry out further training adapted to the special requirements of older workers;

c) encouraging older workers to take advantage of the vocational guidance and vocational training facilities or opportunities for transfer which will help them to overcome their problems:

d) educating the general public, and particularly vocational guidance and vocational training staff, the staff of employment and other relevant social services, employers and workers, on the adjustments in employment which older workers may need to make and on the desirability of supporting them in such adjustments.

(2) Measures should also as far as possible be taken to develop work methods, tools and equipment adapted to the special requirements of older workers and to provide training in their use.

(iii) vid lämpliga tidpunkter informera dem om anordningar som står till buds för vidareutbildning och genomföra sådan utbildning vid lämpliga tidpunkter, det vill säga innan nya arbetstekniker och arbetsmetoder införs;

(iv) då så är lämpligt erbjuda arbetande äldre personer andra befattningar i deras eget eller i ett annat yrke, där de kan göra bruk av sin förmåga och sin erfarenhet, så vitt möjligt utan att inkomsten minskas;

(v) tillse att de inte utestängs från yrkesutbildning genom orealistiska åldersgränser för tillträde;

(vi) utforma metoder för yrkesutbildning som är lämpade för äldre arbetande personer;

(vii) vidtaga alla erforderliga åtgärder för att tillhandahålla tekniskt och pedagogiskt kompetenta instruktörer som är väl förberedda för att genomföra vidareutbildning särskilt anpassad efter äldre arbetande personers speciella behov;

c) uppmuntra äldre arbetande personer att utnyttja de anordningar för yrkesvägledning och yrkesutbildning eller de möjligheter till platsbyte som kan hjälpa dem att övervinna sina svårigheter;

d) informera allmänheten och särskilt yrkesväglednings- och yrkesutbildningspersonal, arbetsförmedlingspersonal och personal inom andra berörda sociala tjänster, arbetsgivare och arbetstagare, om de anpassningar i sysselsättningen som äldre arbetande personer kan behöva företa och om önskvärdheten av att hjälpa dem med denna anpassning.

(2) Åtgärder bör även i möjligaste mån vidtagas för att utveckla arbetsmetoder, redskap och utrustning som är anpassade efter äldre arbetande personers speciella behov och att ge dem den utbildning som erfordras för att använda ifrågakvarande redskap och utrustning.

C. Linguistic and Other Minority Groups

51. Members of linguistic and other minority groups should be provided with vocational guidance which would inform them in their own language or in a language with which they are familiar, or if necessary through interpreters, of prevailing conditions and requirements in employment, of the

C. Språkliga och andra minoritetsgrupper

51. Medlemmar av språkliga och andra minoritetsgrupper bör ges yrkesvägledning som på deras eget språk eller på ett språk som de är förtrogna med, om så erfordras genom tolk, informerar dem om förhållandena på arbetsmarknaden, om alla berörda parter rättigheter och skyldigheter och om den hjälp

rights and obligations of all concerned and of assistance available for solving their particular problems.

52. Special vocational training programmes should be provided as necessary for linguistic and other minorities. In the case of linguistic minorities such training should, if possible, be given in the vernacular and should, as appropriate, include language training.

D. Handicapped and Disabled Persons

53. (1) Whenever they can benefit by it, persons who are handicapped or disabled should have access to vocational guidance and vocational training programmes provided for the general population.

(2) Where this is not desirable owing to the severity or the nature of the handicap or disablement or the needs of specific groups of handicapped or disabled persons, specially adjusted programmes should be provided.

(3) Every effort should be made to educate the general public, employers and workers, as well as medical and paramedical personnel and social workers, on the need for giving persons who are handicapped or disabled vocational guidance and vocational training which would enable them to find employment suitable to their needs, on the adjustments in employment which some of them may require and on the desirability of special support for them in their employment.

(4) Measures should be taken to ensure, as far as possible, the integration or reintegration of the handicapped and the disabled into productive life in a normal working environment.

(5) Account should be taken of the Vocational Rehabilitation (Disabled) Recommendation, 1955.

VIII. Promotion of Equality of Opportunity of Women and Men in Training and Employment

54. (1) Measures should be taken to promote equality of opportunity of women and men in employment and in society as a whole.

(2) These measures should form an integral part of all economic, social and cultural

as well as cultural measures which are necessary for solving their particular problems.

52. Särskilda yrkesutbildningsprogram bör vid behov tillhandahållas åt språkliga och andra minoriteter. För språkliga minoriteter bör denna utbildning om möjligt ges på deras eget språk och bör då så är lämpligt innefatta språkundervisning.

D. Fysiskt eller psykiskt handikappade personer

53. (1) Handikappade personer bör i den mån de kan dra nytta därav ha tillträde till yrkesväglednings- och yrkesutbildningsprogram som står befolkningen i allmänhet till buds.

(2) När detta på grund av arbetahindrens svårighetsgrad eller art eller behoven hos vissa grupper av handikappade inte är önskvärt, bör särskilt anpassade program anordnas.

(3) Alla ansträngningar bör göras för att informera allmänheten, arbetsgivare och arbetstagare, ävensom läkare, sjukvårdspersonal och socialarbetare om behovet av att ge handikappade personer yrkesvägledning och yrkesutbildning som gör det möjligt för dem att finna en sysselsättning som svarar mot deras behov, om den anpassning av arbetet och arbetsplatsen som en del av dem kan behöva och om önskvärheten av särskilt stöd åt dem i deras yrkesutövning.

(4) Åtgärder bör vidtagas för att i möjligaste mån säkerställa de handikappades integration eller reintegration i det produktiva livet i en normal arbetsmiljö.

(5) Hänsyn bör tagas till rekommendationen om arbetsvård för partiellt arbetsföra (1955).

VIII. Främjande av jämställdhet i fråga om möjligheter för kvinnor och män i utbildning och sysselsättning

54. (1) Åtgärder bör vidtagas för att främja jämställdhet i fråga om möjligheter för kvinnor och män i arbetet och i samhället som helhet.

(2) Dessa åtgärder bör utgöra en integrerande del av alla ekonomiska, sociala och

measures taken by governments for improving the employment situation of women and should include, as far as possible—

a) educating the general public and in particular parents, teachers, vocational guidance and vocational training staff, the staff of employment and other social services, employers and workers, on the need for encouraging women and men to play an equal part in society and in the economy and for changing traditional attitudes regarding the work of women and men in the home and in working life;

b) providing girls and women with vocational guidance on the same broad range of educational, vocational training and employment opportunities as boys and men, encouraging them to take full advantage of such opportunities and creating the conditions required for them to do so;

c) promoting equality of access for girls and women to all streams of education and to vocational training for all types of occupation, including those which have been traditionally accessible only to boys and men, subject to the provisions of international labour Conventions and Recommendations;

d) promoting further training for girls and women to ensure their personal development and advancement to skilled employment and posts of responsibility, and urging employers to provide them with the same opportunities of extending their work experience as offered to male workers with the same education and qualifications;

e) providing day-care facilities and other services for children of different ages, in so far as possible, so that girls and women with family responsibilities have access to normal vocational training, as well as making special arrangements, for instance in the form of part-time or correspondence courses, vocational training programmes following a recurrent pattern or programmes using mass media;

f) providing vocational training programmes for women above the normal age of entry into employment who wish to take up work for the first time or re-enter it after a period of absence.

55. Special vocational training arrangements and programmes, similar to those envisaged in clauses (e) and (f) of subparagraph

kulturella åtgärder som vidtas av regeringarna i syfte att förbättra kvinnornas sysselsättningssituation och bör så vitt möjligt bland annat gå ut på att:

a) bibringa allmänheten och särskilt föräldrar, lärare, yrkesväglednings- och yrkesutbildningspersonal, arbetsförmedlingspersonal och personal inom andra sociala tjänster, arbetsgivare och arbetstagare insikt om behovet av att uppmuntra kvinnor och män att medverka som jämställda i det sociala och ekonomiska livet och om behovet av att förändra traditionella attityder beträffande kvinnornas och männens arbete i hemmet och i arbetslivet;

b) ge flickor och kvinnor yrkesvägledning beträffande samma vida krets av möjligheter till undervisning, yrkesutbildning och sysselsättning som pojkar och män, uppmuntra dem att till fullo tillvarata dessa möjligheter och skapa förutsättningar som gör detta möjligt för dem;

c) främja flickornas och kvinnornas jämställdhet i fråga om tillträde till alla undervisningslinjer och till yrkesutbildning för alla slag av yrken, inberäknat sådana som traditionellt endast stått öppna för pojkar och män, under iakttagande av bestämmelserna i av internationella arbetsorganisationen antagna konventioner och rekommendationer;

d) främja flickors och kvinnors vidareutbildning för att säkerställa deras personliga utveckling och avancemang till kvalificerade arbetsuppgifter och ansvariga befattningar samt förmå arbetsgivarna att ge dem samma möjligheter som manliga arbetstagare med samma utbildning och kvalifikationer att vidga sin arbetserfarenhet;

e) i mån av möjlighet tillhandahålla anordningar för dagvård och andra tjänster för barn i olika åldrar, så att flickor och kvinnor med familjeansvar får tillgång till normal yrkesutbildning, och vidtaga särskilda åtgärder, exempelvis genom deltidundervisning eller korrespondenskurser, regelbundet återkommande yrkesutbildningsprogram eller program som utnyttjar massmedia;

f) anordna yrkesutbildningsprogram för kvinnor som har överskridit den normala åldern för inträde i yrkeslivet och som önskar få ett yrkesarbete för första gången eller på nytt få yrkesarbete efter en period av frånvaro.

(2) of Paragraph 54 of this Recommendation, should be available to men having analogous problems.

56. Account should be taken of the Employment Policy Convention and Recommendation, 1964, in the implementation of measures for the promotion of equality of opportunity of women and men in training and employment.

IX. Migrant Workers

57. Effective vocational guidance and vocational training should be provided for migrant workers, so that they will enjoy equality of opportunity in employment.

58. Vocational guidance and vocational training for migrant workers should take into account that they may have a limited knowledge of the language of the country of employment. Paragraphs 51 och 52 of this Recommendation should be applied to them.

59. Vocational guidance and vocational training of migrant workers should take account of—

a) the needs of the country of employment;

b) the possible reintegration of migrant workers into the economy of their country of origin.

60. Account should be taken, as regards vocational guidance and vocational training for migrant workers, of the relevant provisions of international labour Conventions and Recommendations concerned with such workers. These questions should also be the subject of agreements between countries of origin and countries of employment.

X. Training of Staff for Vocational Guidance and Vocational Training Activities

61. Provision for the training of staff should cover all persons responsible either full time or part time for planning, organising, administering, developing, supervising or giving vocational guidance or vocational training.

62. (1) In addition to receiving training in vocational guidance, including individual

55. Särskilda anordningar och program för yrkesutbildning av liknande slag som de som avses i punkt 54, stycke 2 e) och f) i denna rekommendation bör stå till buds för män som har likartade problem.

56. 1964 års konvention och rekommendation om sysselsättning bör beaktas vid genomförandet av åtgärder för främjande av jämställdhet för kvinnor och män i utbildning och sysselsättning.

IX. Migrerande arbetstagare

57. Migrerande arbetstagare bör tillförsäkras effektiv yrkesvägledning och yrkesutbildning, så att de kan åtnjuta jämställdhet i fråga om sysselsättningsmöjligheter.

58. Vid yrkesvägledning och yrkesutbildning för migrerande arbetstagare bör beaktas att de eventuellt har begränsade kunskaper i språket i det land där de arbetar. Punkterna 51 och 52 i denna rekommendation bör tillämpas för deras vidkommande.

59. Vid yrkesvägledning och yrkesutbildning för migrerande arbetstagare bör hänsyn tagas till:

a) behoven i det land där de är sysselsatta;

b) möjligheterna till de migrerande arbetstagarnas reintegration i ursprungslandets ekonomi.

60. Då det gäller yrkesvägledning och yrkesutbildning för migrerande arbetstagare bör hänsyn tagas till tillämpliga bestämmelser i av internationella arbetsorganisationen antagna konventioner och rekommendationer som berör sådana arbetstagare. Dessa frågor bör också bli föremål för överenskommelser mellan ursprungsländer och sysselsättningsländer.

X. Utbildning av personal för yrkesväglednings- och yrkesutbildningsverksamhet

61. Åtgärder för utbildning av personal bör omfatta alla personer som på heltid eller deltid ansvarar för planering, organisering, administration, utveckling, ledning eller meddelande av yrkesvägledning eller yrkesutbildning.

62. (1) utöver den utbildning de erhåller i yrkesvägledning, inbegripet individuell råd-

counselling, persons giving vocational guidance should be familiarised with the world of work generally and with the conditions of work and functions of persons engaged in a broad range of occupations at all levels of skill and responsibility as well as with the employment and career opportunities in these occupations and with the training courses and training facilities available for them: they should also be acquainted with general aspects of collective agreements and of rights and obligations under labour law.

(2) The training of persons giving vocational guidance should as appropriate include study of the physiological, psychological and sociological characteristics of different groups and of specialised guidance methods.

63. (1) Persons engaged in giving vocational training should have comprehensive theoretical and practical knowledge as well as substantial work experience in the technical field or functions concerned, together with technical and pedagogical training acquired in educational and training institutions.

(2) The training of such persons should, as appropriate, include study of the various characteristics and attitudes of different groups of trainees and of specialised training methods.

64. (1) Persons engaged in vocational training for particular branches of economic activity should be familiarised with the social, economic and technical aspects and conditions of the particular branch of economic activity concerned.

(2) For instance, in addition to technical and vocational education and vocational training in their speciality, persons engaged in rural development activities should receive training in such fields as—

- a) the economics of agriculture, forestry and other rural activities;
- b) methods and techniques of farm and forest management;
- c) rural sociology and institutions;
- d) mass communication and extension training techniques;
- e) the activities of co-operatives where such exist.

65. Persons engaged in vocational guidance and vocational training activities for particular groups of the population should be

giving, bör de personer som ger yrkesvägledning göras förtrogna med arbetslivet i allmänhet och med arbetsvillkor och funktioner för personer sysselsatta i ett stort antal olika yrken på alla kvalifikations- och ansvarsnivåer, ävensom med sysselsättnings- och karriärmöjligheterna i dessa yrken och med de utbildningskurser och utbildningsanordningar som står till buds för dem. De bör också ha kännedom om allmänna aspekter av kollektivavtal och om rättigheter och skyldigheter enligt arbetslagstiftningen.

(2) Utbildningen av personer som ger yrkesvägledning bör då så är lämpligt innefatta studium av de fysiologiska, psykologiska och sociologiska egenskaperna hos olika grupper av och specialiserade metoder för vägledning.

63. (1) Personer som ägnar sig åt att ge yrkesutbildning bör ha omfattande teoretiska och praktiska kunskaper samt en avsevärd arbetserfarenhet inom berörda tekniska områden eller funktioner jämte teknisk och pedagogisk utbildning som förvärvats i undervisnings- och yrkesutbildningsinstitutioner.

(2) I dessa personers utbildning bör då så är lämpligt ingå studium av de skilda egenskaperna och attityderna hos olika grupper av elever och av specialiserade utbildningsmetoder.

64. (1) Personer som ägnar sig åt yrkesutbildningsverksamhet för särskilda näringsgrenar bör göras förtrogna med de sociala, ekonomiska och tekniska aspekterna och förhållandena inom ifrågakvarande näringsgren.

(2) Så till exempel bör personer, som är verksamma i utvecklingen av områden på landsbygden, utöver teknisk utbildning, teoretisk och praktisk yrkesutbildning inom sitt specialområde erhålla utbildning inom sådana områden som:

- a) ekonomiska frågor inom jordbruk, skogsbruk och andra aktiviteter på landsbygden;
- b) metoder och tekniker inom jordbruk och skogsbruk;
- c) landsbygdens sociologi och institutioner;
- d) masskommunikationernas och folkbildningsarbetets teknik;
- e) de kooperativa företagens verksamhet där sådana finns.

65. Personer som ägnar sig åt yrkesväg-

familiarised with the special social and economic problems of these groups.

66. (1) Persons responsible for planning, organising, administering or supervising vocational guidance or vocational training programmes, including directors and managers of vocational guidance or vocational training institutions or services, training directors and officers of undertakings, and vocational guidance and vocational training consultants, should have had experience of giving vocational guidance or vocational training respectively.

(2) Wherever possible, persons with such responsibilities in regard to vocational training programmes should have had experience of work in undertakings on other than vocational training duties.

67. All persons engaged in vocational guidance and vocational training activities should be given frequent opportunities of refreshing and updating their knowledge of social, economic, technical and psychological elements relevant to their line of work and of learning about new methods and techniques applicable to their work.

XI. Research

68. Members should make provision for research and experimental programmes designed with a view to—

a) determining criteria for setting priorities and establishing strategies for the development of vocational guidance and vocational training for particular branches of economic activity and groups of the population;

b) determining and forecasting employment opportunities in the various branches of economic activity and occupations;

c) increasing knowledge of the psychological, sociological and pedagogical aspects of vocational guidance and vocational training;

d) evaluating the internal efficiency and external effectiveness of individual components of the systems of vocational guidance and vocational training;

e) determining the direct and indirect costs and benefits of alternative patterns and methods of providing vocational guidance

ledning och yrkesutbildning för särskilda befolkningsgrupper bör göras förtrogna med dessa gruppers speciella sociala och ekonomiska problem.

66. (1) Personer som ansvarar för planering, organisering, administration eller övervakning av program för yrkesvägledning eller yrkesutbildning, inberäknat direktörer och ledare för yrkesväglednings- eller yrkesutbildningsinstitutioner eller -organ, utbildningschefer och utbildningspersonal inom företag samt konsulter för yrkesvägledning och yrkesutbildning bör ha haft erfarenhet av arbete med yrkesvägledning respektive yrkesutbildning.

(2) Personer med sådana uppgifter med avseende på yrkesutbildningsprogram bör i mån av möjlighet ha haft erfarenhet av arbete inom företag utöver sin erfarenhet av yrkesutbildning.

67. Alla personer som ägnar sig åt yrkesvägledning och yrkesutbildning bör ofta ges tillfälle att underhålla och aktualisera sina kunskaper rörande sociala, ekonomiska, tekniska och psykologiska faktorer av betydelse för deras arbetsområde och att inhämta kunskaper om nya metoder och tekniker som är tillämpliga i deras arbete.

XI. Forskning

68. Medlemsstaterna bör vidtaga åtgärder för forsknings- och försöksprogram som syftar till att:

a) bestämma kriterier för uppställande av prioriteringar och utformning av strategier för utvecklingen av yrkesvägledning och yrkesutbildning för särskilda näringsgrenar och befolkningsgrupper;

b) fastställa och förutsäga sysselsättningsmöjligheter inom olika näringsgrenar och yrken;

c) öka kunskapen om yrkesvägledningens och yrkesutbildningens psykologiska, sociologiska och pedagogiska aspekter;

d) bedöma effektiviteten hos de enskilda komponenterna i system för yrkesvägledning och yrkesutbildning såväl från synpunkten av deras inre funktionssätt som från synpunkten av de uppnådda resultaten;

e) bestämma de direkta och indirekta kostnaderna för och fördelarna av alternativa sy-

and vocational training;

f) improving, for the population concerned, the psychological tests and other methods used for the identification of talents, the appraisal of aptitudes and interests, and the assessment of levels of knowledge and skill attained through vocational training;

g) increasing available information on occupations and their requirements.

XII. Administrative Aspects and Representative Bodies.

69. (1) Public authorities and bodies concerned with general education and with vocational guidance, technical and vocational education, vocational training, training of staff for human resources development and management training, public authorities and bodies concerned with planning and implementation of employment and other social and economic development policies, and bodies representative of the various branches of economic activity and occupations, and of the various groups of the population concerned, should collaborate in establishing policies, and in planning and implementing programmes for vocational guidance and vocational training.

(2) Representatives of employers' and workers' organisations should be included in the bodies responsible for governing publicly operated training institutions and for supervising their operation; where such bodies do not exist, representatives of employers' and workers' organisations should in other ways participate in the setting-up, management and supervision of such institutions.

70. In addition to participating in the establishment of policy and the planning and implementation of programmes, representative bodies should, subject to national laws and regulations and within the framework of national planning—

a) encourage and assist their members to—

(i) provide opportunities and facilities for vocational guidance and vocational training;

(ii) support the provision of such opportunities and facilities;

stem och metoder för yrkesvägledning och yrkesutbildning;

f) för berärda befolkningsgrupper förbättra de psykologiska test och andra metoder som används för att konstatera begåvning, bedöma anlag och intressen samt skatta de kunskaps- och färdighetsnivåer som uppnåtts genom yrkesutbildning;

g) öka den tillgängliga informationen om yrken och vad de kräver.

XII. Administrativa aspekter och representativa organ

69. (1) Offentliga myndigheter och organ som har ansvar för skolundervisning och yrkesvägledning, teknisk undervisning och teoretisk och praktisk yrkesutbildning, utbildning av personal för utveckling av mänskliga resurser och utbildning av chefspersonal, offentliga myndigheter och organ som har ansvar för planering och genomförande av systerställningspolitik och andra åtgärder för social och ekonomisk utveckling samt organ, som representerar olika näringsgrenar och yrken och olika grupper inom den berörda befolkningen, bör samverka vid utformningen av riktlinjer och vid planering och genomförande av program för yrkesvägledning och yrkesutbildning.

(2) Representanter för arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer bör ingå i de organ som ansvarar för ledningen av offentliga utbildningsinstitutioner och för övervakningen av deras verksamhet; där det inte finns sådana organ bör representanter för arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer på annat sätt medverka vid skapandet, ledningen och övervakningen av sådana institutioner.

70. Utöver sin medverkan i utformningen av riktlinjer och planeringen och genomförandet av program bör representativa organ i enlighet med nationella lagstiftning och inom ramen av nationell planering

a) uppmuntra och hjälpa sina medlemmar att:

(i) åstadkomma möjligheter och anordningar för yrkesvägledning och yrkesutbildning;

(ii) ge sitt stöd åt dessa verksamheter;

(iii) till fullo utnyttja dem;

b) tillhandahålla yrkesvägledning och yr-

(iii) make full use of them;

b) provide vocational guidance and vocational training as necessary to complement the action of other bodies, services or persons and provide information which will facilitate such action;

c) participate in research.

71. The respective roles and responsibilities of all those concerned with the development of human resources should be clearly defined.

72. In administering programmes of vocational guidance and vocational training provision should be made for—

a) advising the bodies, services, institutions and undertakings concerned on the social, technical and methodological aspects involved in the implementation of the programmes;

b) furnishing supporting services and facilities, such as research, standards and guidelines for the organisation of vocational guidance and vocational training and audio-visual aids and information on appropriate techniques and methods;

c) organising publicly controlled examinations or applying other means of assessing achievement for occupations covered by vocational training standards;

d) training of staff;

e) making available research findings and other experience to persons or bodies responsible for planning and implementing the programmes;

f) providing adequate financial support for implementing the programmes.

XIII. Periodical Reviews

73. Members should periodically review their programmes of vocational guidance and vocational training with a view to—

a) achieving the best use of staff, facilities and media;

b) adjusting the organisation, content and methods of vocational guidance and vocational training in the light of changing conditions and requirements in the various branches of economic activity and the needs of particular groups of the population, as well as in the light of advances in relevant knowledge;

kesutbildning då så erfordras för att komplettera andra organs, inrättningars eller personers verksamhet och tillhandahålla information som underlättar sådan verksamhet;

c) medverka i forskningsarbete.

71. De olika funktionerna och ansvarsområdena för alla dem som har att göra med utvecklingen av mänskliga resurser bör vara klart avgränsade.

72. Vid genomförandet av program för yrkesvägledning och yrkesutbildning bör åtgärder vidtagas för att:

a) ge råd åt berörda organ, inrättningar, institutioner och företag beträffande de sociala, tekniska och metodologiska aspekter som sammanhänger med genomförandet av programmen;

b) tillhandahålla stödande tjänster och anordningar, såsom forskning, normer och riktlinjer för organisering av yrkesvägledning och yrkesutbildning, audiovisuella hjälpmedel och information om lämpliga tekniker och metoder;

c) organisera prov under offentlig kontroll eller använda andra medel för att bedöma uppnådda kvalifikationer för yrken som omfattas av normer för yrkesutbildning;

d) utbilda personal;

e) göra forskningsresultat och andra erfarenheter tillgängliga för personer eller organ som ansvarar för planering och genomförande av program;

f) tillhandahålla erforderligt finansiellt stöd för genomförande av programmen.

XIII. Periodiska omprövningar

73. Medlemsstaterna bör periodiskt ompröva sina program för yrkesvägledning och yrkesutbildning i syfte att:

a) åstadkomma ett optimalt utnyttjande av personal, anordningar och media;

b) anpassa yrkesvägledningens och yrkesutbildningens organisation, innehåll och metoder efter de växlande förhållandena och kraven inom olika näringsgrenar och behoven hos särskilda befolkningsgrupper även som efter framstegen i fråga om hithörande kunskaper;

c) besluta om andra åtgärder som kan

c) determining other action which may be required for the effectiveness of national policies for the furtherance of the goals referred to in Paragraphs 4 to 6 of this Recommendation.

XIV. International Co-operation

74. Members should co-operate with each other to the fullest extent possible, with the participation, as desired, of governmental and non-governmental regional and international organisations, as well as non-governmental national organisations, in planning, elaborating and implementing programmes of vocational guidance and vocational training.

75. Such co-operation may include—

a) the provision, on a bilateral or multilateral basis, of assistance to other countries in the planning, elaboration or implementation of such programmes;

b) the organisation of joint research and experiments with a view to improving the efficiency and effectiveness of the planning and implementation of programmes;

c) making facilities available or establishing joint facilities to enable persons concerned with vocational guidance and vocational training to acquire knowledge, skill and experience which are not available in their own countries;

d) the systematic exchange of information on vocational guidance and vocational training, including the results of research and experimental programmes, by means of expert meetings, seminars, study groups or exchange of publications;

e) the progressive harmonisation of vocational training standards for the same occupation within a group of countries with a view to facilitating occupational mobility and access to training abroad;

f) the preparation and dissemination of basic vocational guidance and vocational training material and aids, including curricula and job specifications, with a view to their use in a group of countries or a region with similar requirements or working towards the harmonisation of vocational training levels and of vocational guidance practices.

76. Members should consider establishing or contributing to the joint establishment or

erfordras för en effektiv nationell politik till främjande av de mål som avses i punkterna 4–6 i denna rekommendation.

XIV. Internationellt samarbete

74. Medlemsstaterna bör samverka så intimt som möjligt vid planering, utarbetande och genomförande av program för yrkesvägledning och yrkesutbildning, eventuellt under medverkan av statliga och icke statliga regionala och internationella organisationer även som icke statliga nationella organisationer.

75. Denna samverkan kan bland annat gå ut på att:

a) på bilateral eller multilateral basis tillhandahålla bistånd åt andra länder för planering, utarbetande eller genomförande av sådana program;

b) organisera gemensamma forskningsarbeten och försök i syfte att förbättra organisation och effektivitet i planering och genomförande av program;

c) tillhandahålla eller gemensamt skapa anordningar för att ge personer som sysslar med yrkesvägledning och yrkesutbildning möjligheter att förvärva kunskaper, färdigheter och erfarenheter som de inte kan förvärva i sitt eget land;

d) åstadkomma ett systematiskt utbyte av information om yrkesvägledning och yrkesutbildning, däri inbegripet resultat av forsknings- och försöksprogram, genom expertmöten, seminarier, studiegrupper eller utbyte av publikationer;

e) successivt harmonisera yrkesutbildningsnormer för ett och samma yrke inom en grupp av länder i syfte att underlätta yrkesrörlighet och tillträde till utbildning utomlands;

f) utarbeta och sprida grundläggande material och hjälpmedel för yrkesvägledning och yrkesutbildning, däri inbegripet läroplaner och yrkesbeskrivningar i och för användande i en grupp av länder som har liknande krav eller som strävar att harmonisera sina yrkesutbildningsnivåer och sina metoder för yrkesvägledning.

76. Medlemsstaterna bör överväga att upprätta eller medverka till gemensamt upp-

operation of centres for a region or group of countries to facilitate exchange of experience and promote co-operation in programme development and methodological research.

XV. Effect on Earlier Recommendations

77. (1) This Recommendation supersedes the Vocational Guidance Recommendation, 1949, the Vocational Training (Agriculture) Recommendation, 1956, and the Vocational Training Recommendation, 1962.

(2) The Vocational Rehabilitation (Disabled) Recommendation, 1955, the Vocational Training (Fishermen) Recommendation, 1966, the Special Youth Schemes Recommendation, 1970, and the Vocational Training (Seafarers) Recommendation, 1970, remain applicable to the categories of persons covered by their terms.

rättande eller gemensam drift av centra för en region eller en grupp av länder i syfte att underlätta utbyte av erfarenheter och främja samarbete vid programutveckling och metodforskning.

XV. Verknningar på tidigare rekommendationer

77. (1) Denna rekommendation ersätter 1949 års rekommendation angående yrkesvägledning, 1956 års rekommendation angående yrkesutbildning inom jordbruket och 1962 års rekommendation angående yrkesutbildning.

(2) 1955 års rekommendation angående arbetsvård för partiellt arbetsföra, 1966 års rekommendation angående yrkesutbildning (fiskare), 1970 års rekommendation angående särskilda program för ungdom och 1970 års rekommendation angående yrkesutbildning (sjöfolk) förblir tillämpliga för de personkategorier som de avser.